ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР, ВАҚТ ҒАНИМАТ.

АГРЕГАТЛАР СОЗ ИШЛАСИН. ЕТИЛГАН ЕРЛАРГА ЧИГИТНИ СИФАТЛИ ЭКИНГ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 68 (3806). | Шанба, 6 апрель 1968 йил | Баҳоси 2 тийин.

ИЛҒОРЛАР ДАЛАСИДА

Чирчиқ дарёсининг чап соҳилида ястаниб ётган колхоз далаларида мўл ҳосил учун курашнинг қизғин палласи бошланди. Колхоз деҳқонлари эрта кўкламда техникани ва ерни экишга пухта тайёрлаганликлари учун ҳам бугунги кунда экиш суръатини тобора оширмоқдалар. Барча звеноларнинг бошлиқлари ва аъзолари баҳорнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланаётирлар.

Ўрта Чирчиқ районидаги Оҳунбобоев номли колхоз аъзолари бу йил ўтган йилдагига нисбатан ҳосилдорликни кўтариш, пахтанинг эрта пишиб етилишини таъминлаш учун районда биринчилар қатори экишга киришдилар ва шу кунларда ҳар бир трактурнинг тўхтовсиз, унумли ишлашини таъминламоқдалар. Бу соҳада ўртоқ Бердиқул Турдиқулов бошлиқ участка аъзолари эришаётган муваффақиятлар қувончли. Ана шу участкада ишлаётган Мамат Ҳатамов кунига нормадагидан икки-уч гектар кўпроқ ерга чигит экаётир. Суратларда: Бердиқул Турдиқулов (ўнгда) трактурчи Мамат Ҳатамов билан чигит экилишини кузатмоқдалар. Селякчи А. Қулжонов селякага уруғ солмоқда (чапда).

Н. Тўраев фотолари.

МЎЛ ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

Ҳўжалигимиз деҳқонлари ўтган бир йилнинг ўзида гектар бошига етиштирилган ҳосилни 3 центнерданга қўпайтирдилар. Илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга моҳирлик билан жорий қилган звеноларда эса ҳосилдорлик 7—8 центнерга кўпайди.

Эндиликда ўтган йили қўлга киритилган бу ютуқларни мустаҳкамлаш учун ҳаракат қиляпмиз. Колхозчиларимиз йиллик ҳисобот йиғилишида, иқтисодий конференцияларда фойдаланилмаётган резервлар ҳақида батафсил гаплашиб олдилар.

Мақсадимиз — мавжуд техникадан унумли фойдаланиб, тупроқнинг ҳосилдорлигини ошириш, бу йил бемалол 28 центнердан пахта топшириш шдир. Яқинда бўлган партия ташкилотининг актив йиғилишида ҳам бу ҳақдаги вазифалар атрофлича муҳокама қилинди.

Кузда 30—32 сантиметр чуқурликда шудгор қилинган ерларни энди текислаб, борона ўтказяпмиз. Бу эса намнинг тўла сақланишига ёрдам беради, ана шундай ерларга экилган чигит сўзсиз тупроқнинг ўз намида ундирилиб олинади.

Ерларимиз зах. Шуни ҳисобга олиб сизот сувлари яқин бўлган майдонларда қўшимча равишда зовурлар қазиляпти. Эски ариқлар текисланиб, ерга ер қўшилмоқда.

Бизда ишчи кучлари унчалик кўп эмас. Буни ҳисобга олиб, техникадан кўпроқ фойдаланишга қарор қилдик. Ер четлари, карта ўрталарини кафтдек текислашда диска, чизелдан унумли фойдаланяпмиз.

Бизда ҳосилдорликни оширишда звено усулида ишлаш, экин майдонларини кишиларга тахтачалар билан биркитиб қўйиш айниқса қўл келди. Шуни ҳисобга олиб, бу йил звенолар сони яна ҳам кўпайди.

Ўтган йили кўпгина звеноларда ҳар гектар ердан 28—29 центнердан хирмон кўтарилган эди. Звено аъзолари ишни янада пухта ташкил қилиб, бу йил 30—32 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашяптилар. Т. Мамараҳимов, В. Ўрозов, Д. Ярулин каби ўртоқлар бошлиқ звеноларда экин экиладиган ерлар пухта ишланиб, мавсумга тахт қилиб қўйилди.

Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, ишлаб чиқаришда колхоз коммунистлари етакчи бўляптилар. Улар ўзлари ишда ўрнак бўлиш билан бирга бошқаларни ҳам илғорлар сафидан ўрин олишга даъват қиляптилар. Коммунистлардан Нўлдош Аширбоев, Абдуқодир Мусаев, Венера Зилаева каби звено бошлиқлари, Номоз Расулов каби сифат инспекторлари ер текислашда, техникани экишга шайлаб қўйишда фаол қатнашиб, кўпчиликнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Ўтган йили биз экишни ҳамма звеноларда уюшқоқлик билан 9 иш кунида ўтказган эдик. Бу йил экишни етти иш кунида тамомлашни ўз олдимизга асосий мақсад қилиб қўйдик. Механизатор кадрларимиз ҳам анча тажрибали бўлиб қолишди, улар семинарларда қатнашиб малакаларини оширдилар.

Чигитни барвақт экишнинг ҳосияти кўп экан. Ўтган йили Нўлдош Аширбоев, Маҳмуджон Валиев каби звено бошлиқлари ўзлари рулга ўтириб, тўрт-беш кун ичида экишни тамомлашган эди. Натижада, кўчатлар ердан бир текисда, тупроқнинг ўз намида ундириб олинди. Чигит суви берилмади. Кўчатлар ҳам чакки бўлмади. Ҳар гектар ерда 90 мингтадан бўлуқ кўчат ўстирилди. Натижада, баракали хирмон кўтарилди. Ҳосил ёғин-сочинга қолдирилмасдан, об-ҳавонинг қулай кунларида йиғиштириб олинди. Бу йил ҳам шундай қилинади.

Колхоз правлениеси, партия ташкилоти кам ҳосил олаётган звеноларга барча ёрдамларни бериб туради. Уларда берилган ўғит нормаларидан нормал фойдаланилса, техниканинг самарали ишлашига эришилади.

Колхозчиларимиз ўтган йиллардаги каби бу йил ҳам ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Улар сифатли тексисланган, ўғитга тўйдирилган ерларга уруғ ташлаб, уни ўз вақтида бехато ундириб олиш учун ҳозирдан пухта замин тайёрламоқдалар.

Қ. БОЙМИРЗАЕВ,
Янгийўл районидаги Жданов номли колхоз раиси.

О. ШЕРБОЕВ,
партия ташкилотининг секретари.

А. ЧЎПОНОВ,
колхознинг бош агрономи.

ЎЗБЕКИСТОН ИЖОДИЙ СОЮЗЛАРИНИНГ БИРЛАШГАН ПЛЕНУМИ

5 апрелда Тошкентда республика ёзувчилари, композиторлари, рассомлари, кинематографчилари, архитекторлари ва журналистлари союзларининг, шунингдек Ўзбекистон театр жамиятининг бирлашган пленуми бўлди. Пленумни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада кучайтириш соҳасида республика ижодий интеллигенциясининг вазифалари тўғрисида» доклад қилди. Докладни муҳокама қилишда Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси президиумининг раиси К. Н. Яшин, республика Фанлар академиясининг академиги Т. Н. Қориниёзов, В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг профессори Г. П. Владимиров, Ўзбекистон кинематографчилар союзи правлениеси президиумининг раиси С. М. Муҳамедов, Ўзбекистон театр жамияти правлениеси президиумининг раиси О. Х. Хўжаев, А. Навоий номидаги давлат катта академик опера ва балет театрининг директори М. А. Ашрафий, «Ўзбекистон маданияти» газетасининг редактори Л. П. Қаюмов, А. Навоий номли Самарқанд давлат университети партия ташкилотининг секретари Х. А. Аминов, санъатшунослик фанлари доктори Л. И. Ремпель қатнашдилар.

Бирлашган пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига табрикнома йўлладилар.

Бирлашган пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзолигига кандидат М. Т. Турсунов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов ва С. К. Зиёдуллаев ўртоқлар иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ■ ОДАМЛАР ■ ВОҚЕАЛАР ■

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати, деб хабар беради ВИА агентлиги, Қўшма Штатлар Шимолий Вьетнамнинг «бир қисмини бомбардимон қилиши» тўғрисида 3 апрелда баёнот берди.

«Вьетнам халқининг мустақиллик ва озодлик йўлидаги кураши, дейилади баёнотда, янги даврга кирди. АҚШнинг маглубиятга учраши аён бўлиб қолди. Қўшма Штатлар Вьетнамда олиб борилаётган агрессив урушга хотима бериши, барча Америка қўшинларини ва унга шерик бўлган мамлакатлар қўшинларини Жанубий Вьетнамдан олиб кетиши ҳамда Вьетнам халқига Вьетнамнинг ички ишларини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқи берилиши керак».

Баёнотда яна бундай дейилади: «Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг эълон қилинган тўрт моддасида ва Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг сиёсий программасида ифодаланган Вьетнам халқининг тинчлик ва мустақиллик позицияси Вьетнамга доир 1954 йилги Женева битимларининг асосий принципларини ва энг муҳим қоидаларини ўз ичига олади ҳамда Вьетнам проблемасини сиёсий жиҳатдан ҳал этиш учун тўғри асос бўла олади.

Қўшма Штатлар бомбардимон қилишларини ва Вьетнам Демократик Республикасига қарши бошқа барча уруш ҳаракатларининг дарҳол сўзсиз тўхтатганини исбот этган ҳамоно Вьетнам Демократик Республикаси билан Қўшма Штатлар ўртасида музокаралар бошланади, деб Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати бир неча марта айтган эди.

Баёнотда таъкидлаб ўтиладики, АҚШ ҳукумати Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг, Америка прогрессив жамоатчилигининг ва бутун дунё жамоатчилигининг қонуний талабларини ҳақиқатан ҳам ва тамомила бажармади».

Шунга қарамай Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати, дейилади баёнотда, музокараларни бошлай олиш учун Американинг бомбардимон қилишини ва Вьетнам Демократик Республикасига қарши бошқа барча уруш ҳаракатларини ҳеч сўзсиз тўхтатиш тўғрисидаги масалани Америка томони билан муҳокама қилиш мақсадида АҚШ вакили билан алоқа боғлаш учун ўз вакилини тайинлашга ўз навбатида тайёр эканлигини билдиради.

Қўшма Штатлар Вьетнамга қарши агрессияни давом эттираверар экан, Вьетнам халқи президент Хо Ши Миннинг муқаддас даъватига жавобан шимолни ҳимоя қилиш, жанубни озод этиш, ўз ватанини тинч бирлаштиришга ўтиш ва шундай қилиб Ҳинди-Хитойда, Шарқи-Жанубий Осиёда ва бутун дунёда тинчликни ҳимоя қилиш ишига ҳисса қўшиш мақсадида тўла ғалабага эришгунча кескин уруш олиб боравради». (ТАСС).

МУҲИМ ҚАДАМ

ЛОНДОН, 4 апрель. ТАСС мухбири Ю. УСТИМЕНКО хабар беради:

Савдо кемалари қатнови тўғрисида Совет Иттифоқи билан Буюк Британия ўртасида кеча имзоланган шартнома—ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришда қўйилган муҳим қадам бўлди, деди денгиз флоти министри В. Г. Бакаев матбуот конференциясида. Бу шартнома ҳар иккала мамлакат ўртасида савдо кемалари қатновини ривожлантириш ва денгизда сузиш эркинлиги принциплари асосида халқаро кема қатновини ривожлантириш учун кўмаклашишга бўлган ўзаро истак-хоҳишга мос бўлиб тушади.

У ТАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 4 апрель. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари У Тан кеча кечқурун гапириб, музокаралар бошлаб юбориш мумкин бўлсин учун Американинг Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилиши ва бошқа ҳамма уруш ҳаракатларининг сўзсиз тўхтатиш тўғрисидаги масалани Америка томони билан муҳокама қилиш мақсадида АҚШ вакили билан алоқа боғламоқ учун ВДР ҳукумати вакил тайинлашга тайёр эканлигини мамнун бўлганлигини айтди.

Бош секретарь музокаралар «Вьетнамда фожиали можаронни тўхтатиш йўлидаги дастлабки ижобий қадам бўлади», деган умидини билдирди.

У Тан АҚШ президентининг ВДР вакиллари билан алоқа ўрнатиш ниятида эканлигига ижобий баҳо берди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ЛОНДОН. (ТАСС)). Англия жамоатчилиги Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг ўз вакилини Америка Қўшма Штатлари вакили билан алоқада бўлишига тайёр эканлиги ҳақидаги баёнини табрикламоқда.

СТОКГОЛЬМ. (ТАСС). Швеция ҳукумати Вьетнам Демократик Республикасини тан олиши ва Жанубий Вьетнамни озод қилиш Миллий фронти билан алоқалар боғлаши керак. Швециядаги 70 та сиёсий ва жамоат ташкилотлари вакилларининг Швеция бош министри Эрландерга йўллаган мактубида ана шу талаблар баён этилган.

КОНАКРИ. (ТАСС). Гвинеяда саводсизликни тугатиш кампанияси кенг авж олмоқда. Бу кампания 1971 йилнинг 28 сентябригача давом этади. Шу муддатгача мамлакатда 50 ёшгача бўлган аҳоли орасида саводсиз киши қолмаслиги керак.

СТУДЕНТЛАР РЕПРЕССИЯ ҚУРБОНИ БЎЛДИЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 4 апрель. (ТАСС). Испаниянинг яна бир университетида машғулотлар тўхтаб қолди. Бу сафар мамлакатнинг энг кекса университетларидан бири — Саламанка университетининг медицина факультети ҳамда фалсафа ва адабиёт факультети «Узоқ муддатга» ёпиб қўйилди, деб хабар беради Ассошиэйтед Пресс агентлиги.

Франкочи маъмурлар демократия ва гражданлар эркинлигини талаб қилаётган студентлар намойишларини ана шундай репрессия чоралари билан бостиришга уринмоқдалар.

Саламанкадаги университет — мамлакатнинг ҳукумат сўнгги ҳафтада ёпиб қўйган тўртинчи олий ўқув юртидир. Бундан икки кун илгари Севильядаги университетда, ўтган ҳафтанинг охирида эса Мадрид ва Валенсиядаги университетларда машғулотлар тўхтатиб қўйилди.

Ҳукуматнинг бундай ҳатти-ҳаракатлари қутилмаган натижалар беради. Сарагоса студентлари ўз ўртоқлари билан бирдамлик билдириб, намойиш ўтказдилар. Шаҳар марказида студентларнинг полиция билан бир неча марта тўқнашувлари бўлиб ўтди. Бир қанча студент қамоққа олинди.

А. Н. КОСИГИН ЭРОНДА

ТЕҲРОН, 4 апрель. (ТАСС махсус мухбири). Бугун кунининг биринчи ярмида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва унга ҳамроҳ бўлган кишилар Теҳрон атрофида жойлашган «Эрон—Насьональ» автомобиль заводига бордилар. Бу завод Эронда автомобиль ишлаб чиқарувчи энг йирик давлат корхонасидир.

1963 йилда ишга туширилган заводда 3 мингга яқин ишчи, инженер ва техниклар ишлаб турибди. Завод ҳар куни 54 енгил автомашина ва 7 автобус ишлаб чиқаради.

Советлар элидан келган меҳмонларнинг ташриф буюриши шарафига завод территориясида Совет ва Эрон давлат байроқлари кўтарилган эди. Аҳоли Совет ҳукуматининг бошлиғини Теҳрондан то заводгача бутун йўл бўйи қизғин табриклади.

А. Н. Косигин енгил автомобиллар бош конвейерини, автобус цехи, асбоб-ускуна ва бошқа цехларни кўздан кечирди, ишлаб чиқариш процесси билан қизиқди, ишчилар ва инженерлар билан суҳбатлашди.

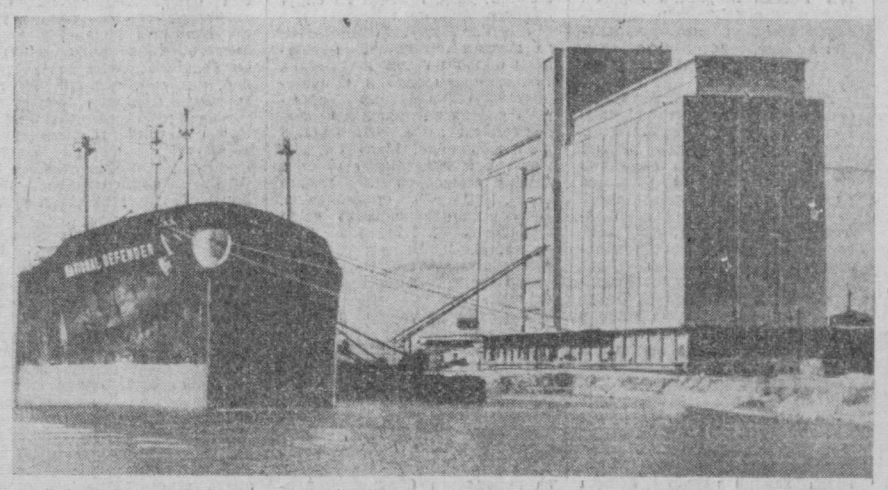
Советлар элидан келган меҳмонларни завод территориясига кираверишда кутиб олган завод директори — Сардори Ҳайёмий заводни кўздан кечириш маҳалида уларга ҳамроҳ бўлиб, зарур изоҳлар бериб борди.

А. Н. Косигин, Арманистон ССР Министрлар Советининг Раиси Б. А. Мурадян ва Тожикистон ССР Министрлар Советининг Раиси А. Қаҳҳоров фахрий меҳмонлар китобига ўз таассуротларини ёзиб қолдирдилар.

А. СТУПАК, А. НЕНАШЕВ, Л. ВАРТАНЯН.

А. Н. КОСИГИННИНГ ПОКИСТОНГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Покистон ислом республикасининг президенти фельдмаршал Муҳаммад Аюбхоннинг таклифига биноан, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шу йил 17 апрелдан 20 апрелгача расмий визит билан Покистонда бўлади.

ЮГОСЛАВИЯ. Сплит портидаги тегирмоннинг кўриниши.

ТАНЮГ—ТАСС фотоси.

ЭРТАГА ГЕОЛОГЛАР КУНИ

„Геология-разведка ишларининг миқёси кенгайтирилсин, бу ишларнинг самарадорлиги оширилсин ва харажати камайтирилсин“.

(КПСС XXIII съезди Директиваларидан).

Гидротеология трестининг бир группа ходимлари (чапдан ўнгга) Н. Романов, Б. Абдураҳмонова, М. Бурак, М. Маматхонова, П. Петушков ва Ф. Мусаев ўртоқлар навбатдаги вазифалар ҳақида ўзаро фикр алмашишмоқда.

КОЛЛЕКТИВ ФАХРИ

Геологлар учун ер қаъри беш қўлдек маълум. Шунинг учун бўлса керак, халқимиз уларни «ер табиб»лари деб таърифлашади.

Собир ёшлигидаёқ тог-тошларни кезиб, геологлар сафида бўлишни орзу қиларди. Ўрта мактабни битириб, Ленин номли Тошкент Давлат университетининг геология факультетига ўқишга кирди. Олий ўқув юртини битириб, «Узгипротяжпром» институтига геолог бўлиб ишлашга йўлланма олди.

Дастлаб, у кичик геолог, кейин эса катта геологик группанинг бошлиғи бўлиб ишлай бошлади. Шу ўтган ўн йил ичида юзлаб катта саноат қурилишларининг геологик таркибини текширди.

Қурилиш ва лойиҳалаш ишларида Собир Искандаров группаси фаол қатнашади. Шахсан С. Искандаров «Ташавтомаш», «Узбексельмаш», экскаватор заводлари ва бошқа корхоналар остидаги тупроқ таркибини текшириш ва уларни кенгайтириш ишларига бош-қош бўлди.

— Институтимиздаги геолог—инженерлар орасида С. Искандаров бошлиқ группа иши мақтовга сазовор, —дейди институт директори, республикада хизмат кўрсатган геолог Н. Ҳикматуллаев, —бу серғайрат ва тадбиркор геологнинг истиқболи порлоқ.

С. СУЛТОНОВ, геолог.

ОБИҲАЁТ ИЗЛОВЧИЛАР

Сув бор жойда ҳаёт бор, дейишади. Қадим замонда бир қудуқ суви қишлоқ аҳолисини чорваси билан сувга тўйдирган, бир булоқ суви эса икки боғни суғорган экан. Сувсиз на гўзал боғ, на поёнсиз пахтазор, олтин бошоқли буғдойзор пайдо бўлади. Ҳа, оби ҳаётсиз ҳаёт бўлмайди. У туфайли эса ҳамма ёқ гуллаб-яшнайди. Шунинг учун ҳам «сувнинг миғи бир ҳикмать бор», дейишади.

«Гидрогеология» трестининг оби ҳаёт изловчилари сувнинг ана шу миғи бир ҳикматини рўёбга чиқариш мақсадида янги-янги сув манбаларини топиб, асрлар давомида чанқаб ётган ерларга ҳаёт бахш этмоқдалар. Обиҳаёт изловчиларининг хушқадами тегмаган жой қолмаяпти. Республикамизда пахтакорларнинг ҳам, кончиларнинг ҳам, чўпоннинг ҳам ишига ривож беришмоқда, улар.

Мурунтов кони топилганда у ерга дастлабки қадамлардан бирини обиҳаётчилар қўйишди. Узоқ қийинчилик, сабот ва чидам билан қидирув ишларини олиб бориб, ниҳоят конга яқин жойдан сув топдилар. Биргина Мурунтов эмас, қайси кон очилса гидрогеологлар ҳаёт учун зарурият — сув манбаларини излаб топиб беришади. Шундан кейингина конда ҳаёт қайнайди.

Пойтахтимиз кейинги йилларда салкам 3 минг гектарга кенгайди. Халқи ҳам кўпайиб бораяпти. Сувга бўлган эҳтиёж ошди. Гидрогеологлар ҳозир буни ҳисобга олиб янги сув запасларини топишяпти. Оҳангарон, Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ сингари ўнлаб шаҳарларимизни сув билан таъминлашни пухта план асосида олиб боришётганлар ҳам шулар. Сув манбалари талабга жавоб бермай қолганда эса янги оби-ҳаёт манбаъларини излаб топишмоқда.

Улар Мирзачўлдан чучук сув топиб, унинг истиқболини очишга ҳам ҳисса қўшишган. Қарши, Мирзачўл, Шеробод чўлларини ўзлаштиришда катта гидрогеологик ишлар олиб боришган. Ана энди бу жойлар «оқ олтин», буғдойзор, ажойиб боғлар маконига айланиб қолди. Шаҳарлар бунёдга келмоқда. Асрлар бўйи қақраб ётган чўллар обод бўлмоқда.

Устюртнинг бепоён ўтлоқзорларида подалар боқилади. Лекин, қиш яқинлашгач чорвамиз неча юз километрлаб йўл босиб, бу жойларни тарк этишга мажбур бўляпти. Чунки, сув етишмайди. Ҳозир гидрогеологлар Устюртни оби-ҳаёт билан таъминлаш йўлларини изламоқдалар. Шу борада улкан сардоблар қилинмоқда. (Сардоб-махсус қазилган ва ҳар бирига 10—13 минг кубометр сув сиғадиган улкан ҳовузлардир). Эриган қорлар ёмғир сувлари шу ерга тўпланади. Яқин вақтлар ичида ҳар йили 30 миллион кубометр сув йиғиш мумкин бўлган сардоблар қуриш мўлжалланмоқда. Ана унда бир вақтлар инсон оёғи етмаган ўлкада чўпонлар посёлкалари бунёд этилади.

Қизилқумнинг ўндан тўққиз қисмида гидрогеологик қидирув ишлари олиб борилди. Ерости сувлари ҳисобига бир неча юз гектар майдонда экинзорлар ташкил этилди ва бу яхши натижа берди. Тадқиқот ишлари бу соҳада тезкорлик билан олиб борилмоқда. 1970 йилга бориб бундай экинзорлар майдони 10 минг гектарга етади.

Гидрогеология трести экспедиция ишларини муваффақиятли олиб бормоқда. Отрядлар ўртасида социалистик мусобақа кулоч ёймоқда. 798 киши коммунистик меҳнат зарбдори номини олишга муяссар бўлган. Айниқса К. Бердиалиев, Ф. Мусаев, М. Абубакиров, В. Крутько, М. Исмоилов каби кишилар яна ҳам катта муваффақиятларга эришишяпти. Трест эса коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номга сазовор бўлиш учун курашяпти. Улар икки ярим йилдан бери Бутуниттифоқ геология министрлиги геология-қидирув ишлари ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлдан бермай келишмоқда. Ўтган йилги самарали меҳнатлари учун эса трестга «Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги» коллективи деган ном берилди.

Улар бугун нишонланаётган Бутуниттифоқ геологлар кунини ҳам муносиб совғалар билан кутиб олдилар. Оби ҳаёт изловчилар тоғу-тошлар орасида, чўлларда, қирларда янада унумли меҳнат қилиб, янги сув манбаларини қидириб топиш йўлидаги изланишларини жадаллаштирмоқда.

Б. ПЎЛАТОВ.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНГАН УЧРАШУВ

Бу йил Ленин комсомолининг ташкил этилганига 50 йил тўлади. Ҳозир барча жойларда ВЛКСМ юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўрилаяпти. Турли учрашувлар, кечалар уюштирилиб, уларда комсомол босиб ўтган шонли йўл ҳақида қизиқарли суҳбатлар тингланаяпти.

Ўзбекистон халқлари тарихи музейи маъмурияти ҳам бу шонли кунга муносиб ҳозирлик кўрмоқда. Музейда Тошкент шаҳар мактаблари ўқувчилари билан комсомол ветеранлари ўртасида қизиқарли учрашувлар ўтказилмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган учрашувда Қўқонда биринчи бўлиб комсомол сафига аъзо бўлган ва Қўқон комсомол ячейкасини ташкил этган, ҳозир кекса пенсионер Чинниҳон Иброҳимова ва В. И. Ленинни кўришга муяссар бўлган биринчи ўзбек пионерларидан Муҳаррам Шомансурова ўртоқлар комсомолнинг шонли йўли ҳақида ўқувчиларга ҳикоя қилиб бердилар.

С. САЪДУЛЛАЕВ.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ОТА

Турғунбой отанинг суяги меҳнатда қотган. Эсини танибдики, меҳнат қилади. «Дўрмон» совхози далаларида яшнаб турган боғ-роғларнинг ҳаммаси ота меҳнатидан баҳра олган.

Олдинига бу оддий боғбон эди. Кўчат ўтқазиб, уларни парвариш қилиб юрди. отанинг тажрибасига ҳамма қойил қоларди. У токни қандай кесиш, кўмиш, тараш, олмаларни шаклга бериш, дорилаш каби ишларни беш панжадек пухта биларди. Ахир, болалигидан боғ қилиб, боғ яратгандан кейин ҳарбир ниҳолнинг сири-асрори кишига аён бўлади-да!

Совхоз раҳбарлари унинг меҳнатини зимдан кузатиб юришган эканми, бир куни ўзлари гап очиб қолишди.

— Турғунбой ота, энди сизнинг зиммангизга яна бир юмушни юкламоқчимиз, — дейишди улар. — Беш-олти кишини йиғиб, звено тузсангиз-да, ўзингиз бошлиқ бўлсангиз. Боғбонлар бир ёқадан бош чиқариб, боғларни парвариш қилсалар, қалай бўларкин?

У ўйланиб қолди. Совхознинг боғи талайгина. Уларнинг кўпчилиги ҳосилга кирган. Боққа боғ қўшиши, улар ҳосилини йиғиб-териб олиб, халққа тақдим этиш ишига бошчилик қилаолармикан? Лекин, кўпчилик билдирган ишонч отанинг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди. Боғбонлар звеносига раҳбарлик қилабошлади.

Ўша йили звено аъзолари сидқидилдан ҳалол меҳнат қилиб, боғлардан тўкин ҳосил олдилар. Қўшимча равишда юзлаб тонна мева давлатга етказиб берилди. Турғунбой Бойнафасовнинг бу ишдаги ташкилотчилиги ва ҳиссаси катта бўлди. Меҳнатлари эвазига у Ленин ордени билан тақдирланди.

Бу мукофот Турғунбой отани янада руҳлантириб юборди. У дўстлари билан совхоздаги боғ-роғларни кўпайтириш ва парваришлаш, мўл-кўл мева етиштириб, элга армуғон этиш борасида кўп хизмат қилди. Кейинроқ бир группа соҳибкорлар қатори иккинчи марта Ленин орденига сазовор бўлди.

Оддий боғбонга кўрсатилган бундай эътибор учун у ҳукуматимиздан беҳад миннатдор эди. Айниқса, ҳамқишлоқлари унга юксак ишонч билдириб, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатганларида унинг бир ғайратига ўн ғайрат қўшилди. У боғлар парваришига ҳам, сайловчилар наказини бажаришга ҳам вақт топарди. Турғунбой отанинг ташаббуси билан Дўрмон қишлоғида бир қатор ибратли ишлар амалга оширилди. Бу фаолиятидан сайловчилар хурсанд бўлишди.

Ҳозир Турғунбой ота пенсияда. Лекин у қўл қовуштириб уйда ўтирмайди. Қалби меҳнатга чорлайди. Ўзи ўстирган боғлар оралаб, ёшларга кўмаклашади. Халқ контроли группасининг аъзоси сифатида боғбонлар ишининг сифатини кўздан ўтказади. Коммунист Турғунбой ота партия йиғилишларида ёшлар тарбияси, меҳнатга коммунистик муносабат, ҳалол ишлаш ҳақида кўп гапиради. Ёш коммунистлар отанинг ибратли ҳаётидан ўрнак олмоқдалар.

Ҳа, меҳнат қилган элда азиз! Турғунбой ота ҳам умр бўйи ҳалол меҳнат қилиб, шунчалик обрў-эътибор топди. Ўзи каби меҳнатсевар фарзандларни тарбиялаб, вояга етказди. Катта ўғли ҳозир ота касбини эгаллаган. Арслон эса колхоз буҳгалтери. Бошқа фарзандлари ҳам илм олишмоқда.

Оддий коммунистинг бутун ҳаёт йўлини барчага ўрнак қилиб кўрсатса арзийди!

Ф. ИСАЕВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ОБУНАЧИЛАРНИ РАНЖИТМАНГ

Газета ва журналларга обуна бўлганга не етсин! Уларни ўқиб, кундалик воқеалардан хабардор бўласан. Лекин улар вақтида келмаса диққинафас бўласан, албатта!

Янгийўл районининг Фрунзе номли колхозида жойлашган Улуғбек номли 4-мактаб ўқитувчилари кўплаб газета-журналларга, ўқувчилар эса «Ленин учқуни», «Пионер Востока» газеталари ва «Гулхан», «Гунча» журналларига обуна бўлганлар. Бироқ, уларни обуначилар кўпинча ўз вақтида ололмайдилар. Баъзан 3—4 кунлаб кечикиб келади.

Масалан, «Гулистон» журнали-нинг шу йилги биринчи сонини ўқувчилар 20 мартда олишди. «Фан ва турмуш» журналининг эса 1968 йилдаги биронта сони ҳам олингани йўқ. «Ўзбекистон коммунисти» ва «Партия турмуши» журналларининг биринчи сонлари қолиб, иккинчи сонлари келди. Бунисм март ойида олдик. «Совет мактаби»нинг янги сони ҳали қўлимизга теккани йўқ.

Бу ҳақда Янгийўл «Союзпечати»га бир неча бор хабар қилинди, аммо, қуруқ ваъдадан нарига ўтилмади.

Обуначилар номидан:

В. БОБОХОНОВ.

БЕКОБОД ЯНГИЛИКЛАРИ

ҲАМШИРАЛАР УЧУН

Далварзин— областимизнинг энг йирик қишлоқ Советларидан бири ҳисобланади. Унинг территориясида 16 минг 200 аҳоли яшайди. Ҳозир қишлоқ аҳолисига тўққиз жойда ташкил этилган медицина пунктлари хизмат қилиб турибди.

Қишлоқ Совети ва унинг депутатлари медицина ходимларини аҳолига маданий хизмат кўрсатишлари учун барча чораларни кўрмоқдалар. Шуниси қувончлики, ҳамма медицина пунктлари тўла газлаштирилди. Ҳамшираларга машиналар ажратилди. Медицина ходимларининг транспорт билан таъминланиши пунктдан икки-уч километр узоқликдаги беморларга зарурий тиббий ёрдам кўрсатишни анча яхшилади.

ҚИШЛОҚДА БАХТ УИИ

Хизматчи Абдуаҳад Ҳожимуротов, ўқитувчи Каромат Жумақуловаларнинг никоҳ тўйлари Чаноқ қишлоғида қурилиб, фойдаланишга топширилган бахт уйида ўтказилди. Бу тўй-томошага қуёв ва келининг жуда кўп ўртоқлари, ёру биродарлари, қариндош-уруғлари келдилар. Эндиликда чаноқлик қуёв ва келинлар ўз тўйларини ана шу ерда ўтказмоқдалар. Районнинг бошқа қишлоқларида ҳам бахт уйларини қуриш мўлжалланмоқда.

ЯНГИ МЕҲМОНХОНА

1-«Далварзин» совхози маъмурияти 12 минг сўм сарфлаб, намунали меҳмонхона қурди. Унда барча қулайликлар мавжуд. Унинг атрофини ободонлаштириш ва гулзорга айлантириш юзасидан ҳам анчагина иш қилинди.

М. ГОЗИЕВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ХАЗИНА КАЛИТИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика илмий-тадқиқот институти коллективи мамлакатимиз геология фанини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Бу ерда илмий изланиш олиб бораётган олимлар республикамиз табиий бойликларини қидириб топиш ва уларни халқ хўжалиги манфаатларига хизмат қилдиришда катта ютуқларга эришмоқдалар. Институт коллективи Бутуниттифоқ геологлар кунига ҳам арзирли туҳфалар билан келди. Қатор илмий муаммоларни ҳал қилиб берди. Суратда: геология-минерология фанлари кандидати Музаффар Назаров ва катта лаборант Ҳадича Аъзамовалар тоғ жинсларининг таркибини текширмоқдалар.

Н. Тўраев фотолари.

Бизнинг соҳамиз ҳали ёш, эндигина такомиллашиб келаётган соҳа. Ишимиз худди қўриқ очишга ўхшайди.

Табиат ўз бағрида сақлаб келаётган бойликларни машаққат билан қидириб топишимиз, уни эл-юртимизга армуғон қилишимиз керак. Геофизикларимиз серқуёш республикамизнинг деярли ҳамма тоғлик ва текисликларида муваффақиятли иш олиб бормоқдалар, кўпгина диққатга сазовор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Қисқа вақт ичида нефть ва газ қидириш бўйича ўнлаб истиқболли структуралар ишлаб чиқилди. 30 дан ортиқ нефть ва газ конлари аниқланди. Мурунтов олтин конини кашф қилиш ва очиқ усулда олтин қазиб чиқаришда геофизик олимларимиз ва ходимларимиз жуда катта хизмат қилмоқдалар.

Бу соҳаларда йирик олимлардан ташқари, А. Харитонов, Т. Бобожонов, И. Крейнес, В. Зуфаров каби инженер-техник ходимлар ҳам ғайрат-шижоат кўрсатмоқдалар. Кўплаб экспедицияларнинг аъзолари қийинчиликларни мардонавор енгиб, топшириқларнинг олдидан ўз вақтида чиқмоқдалар. Устюрт геофизика экспедицияси, Бухоро, Тошкент, Андижон экспедициялари бу жиҳатдан ўрнак бўларли ишлар қилмоқда.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида трестимиз меҳнатсеварлари ўз зиммаларига янги мажбурият олишди. Беш йиллик охиригача 30 дан ортиқ нефть ва газ конларида янги қидирув ишлари олиб боришга жазм қилдик.

Йилдан-йилга қидирув-разведка методлари ҳам такомиллашиб боряпти. Ишлаб чиқаришни автоматлаштириш кенгроқ жорий этиляпти. Эндиликда геофизикларимиз ҳамма зарур воситаларга эгадирлар. Улар учун партия ва ҳукуматимиз катта ғамхўрлик кўрсатмоқда. Чунончи, геофизиклар шаҳарчалари бунёд этиляпти, қидирув партияларининг дала шароитида ишлашлари учун кўчма уйлар, палаткалар, автомашиналар ажратилган.

Ҳамкасбларимиз геологлар кунини муносиб нишонлар эканлар, бундан буён ҳам шарафли ва масъулиятли касбларини қадрлайдилар, янги-янги муваффақиятга эришиш учун курашадилар.

Т. БОБОЖОНОВ, Ўзбекистон геофизика трестининг бош инженери.

ШАРАФЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МАҲМУДА ОЧИЛОВА пойтахтимиздаги заргарлик фабрикасига ишга келганига кўп вақт бўлгани йўқ. У ўзининг меҳнатсеварлиги туфайли дугоналари ўртасида ҳурмат қозониб келмоқда. Топшириқ нормаларини ўз вақтида сифатли бажараяпти.

АЛЕКСАНДР СУЧКОВ «Компрессор» заводида ишлайди. У тайёрлаган маҳсулот доимо сифатли бўлади. Александр заводнинг жамоатчилик ишларида ҳам фаол қатнашиб келмоқда.

Т. Каримов фотолари.

ШОНЛИ САНА

(ҲАРБИЙ КОМИССАРИАТЛАРНИНГ 50 ИЙЛЛИГИ)

Бундан ярим аср муқаддам 1918 йилнинг 8-апрелида ҳарбий бошқарманинг маҳаллий органлари — ҳарбий комиссариатлар ташкил этилган эди. Халқ комиссарлари Советининг В. И. Ленин имзо чеккан Декрети ана шу органнинг ташкилий шаклланишига асос солди. Ҳарбий комиссариатларининг пайдо бўлиши ва ривожланиши шонли Қуролли Кучларимизнинг туғилиши ва қурилиши, жанговар ривожланишининг барча даврлари билан чамбарчас боғлангандир.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қилганидан сўнг Коммунистик партия олдида жуда кўп мураккаб вазифалар турар эди. Эндигина туғилган ишчи ва деҳқон ҳокимиятини ташқи ва ички контрреволюциянинг қутириб қилаётган хуружидан ҳимоя қилишни ташкил этиш ана шундай вазифаларнинг энг муҳими эди. Улуғ Октябрь ғалаба қилгандан кейинги дастлабки ойларда армия ва флот кўнгиллилик принципи асосида шакллана бошлади. Бу ўша вақтда ҳарбий қисмларнинг жанговарлигини оширишнинг ягона йўли эди. Ҳарбий қисмларни кўнгиллилар билан тўлдириш талабга жавоб бермай қўйгач, 1918 йилнинг 29 майида Бутун Россия Марказий Ижроия Комитети кўнгиллилар армиясидан армияни мажбурий-ҳарбий хизмат асосида ташкил этишга ўтиш ҳақида қарор қабул қилди.

Жойларда ҳарбий-маъмурий органларнинг ташкил этилиши Қизил Армияни яратишнинг муҳим шарти бўлиб қолди. Дастлабки вақтларда маҳаллий Советларнинг ҳарбий бўлимлари ва Қизил Армиянинг штаблари ана шундай органлар вазифасини бажарди. Улар кўнгиллилар қисмларини ташкил этиш ишига сезиларли ҳисса қўшдилар. Аммо ҳаракатдаги армияни умумий-мажбурий ҳарбий хизмат асосида ташкил этишнинг янги принципи жойларда шунга яраша маҳаллий-ҳарбий бошқарма органларини ташкил этишни тақозо этди. Шу мақсадда Халқ Комиссарлари Советининг В. И. Ленин имзо чеккан ва 1918 йилнинг 8 апрелида кучга кирган махсус Декрети асосида мамлакатда ҳарбий ишлар бўйича волость, уезд, губерна ва округ комиссариатлари тузилди.

Партия Марказий Комитети ва шахсан Ленининг кўрсатмаси билан маҳаллий партия ташкилотлари ҳарбий комиссариатларда раҳбарлик ишларига партия ва ишчилар синфининг энг яхши намояндаларини юборишди. Масалан, ивановалик большевиклар губерна ҳарбий комиссари лавозимига М. В. Фрунзени тайинлашди. Боку республикасида бу ишни большевик Г. Курганов бошқарди. В. И. Чапаев Саратов губернасининг Николаевск уезди ҳарбий комиссари бўлиб ишлади.

Гражданлар уруши ва чет эл интервенцияси даврида ҳарбий комиссариатлар хизматга чақирилиш ёшида бўлганларни аниқлаш, бу ишга молик кишиларнинг рўйхатини олиш, гражданларни армияда хизмат қилишга сафарбар этиш юзасидан жуда кўп иш қилдилар.

СССР территорияси область ва районларга бўлингач, ҳарбий бошқарманинг маҳаллий органлари тубдан қайта тузилди. Илгариги корпус, дивизия, область сафарбарлик округлари ўрнига автоном республикалар, ўлкалар, областлар, шаҳарларда мустақил ҳарбий комиссариатлар таъсис этилди. Район ҳарбий комиссариатларининг тармоғи 3,5 баравар кенгайди. Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссариати 1939 йилда Тошкент шаҳрида тузилди.

Ҳарбий комиссариатлар Улуғ Ватан уруши йилларида Қуролли Кучларни мустаҳкамлаш, унда хизмат қилишга гражданларни жалб қилиш органи сифатида муҳим роль ўйнадилар. Улар ўзларининг фронтни шахсий состав билан таъминлашдаги фидокорона меҳнатлари билан Улуғ Ватан урушининг голибона якунланишига кўмаклашдилар.

Урушдан кейинги даврда эса ҳарбий комиссариатлар фаолиятининг форма ва усуллари янада такомиллашди. Қуролли Кучларни ракета-ядро қуроли ва бошқа энг янги техника билан жиҳозлаш, Қуролли Кучлар моддий-техника базасининг тубдан ўзгариши армия ва флотни шахсий состав билан тўлдириб туришга нисбатан талабни анча оширди.

Областимиз ҳарбий комиссариатлари ўз фаолиятларини йилдан-йилга такомиллаштирмоқдалар. Она-Ватанимизни ҳимоя қилувчилар сафига жисмоний соғлом ва етарли билимга эга бўлган ёшларни сафарбар этмоқдалар. Хизматга жўнаётган ёшларнинг 85 проценти спорт комплекси нормаларини топширган. 75 проценти техник мутахассисликка эга, 92 проценти эса 8 синфдан кам бўлмаган маълумотга, шунингдек ўрта ва олий маълумотга эга ёшлардир.

СССР Олий Совети III сессиясининг 1967 йилнинг 12 октябрида умумий-мажбурий ҳарбий хизмат ҳақида кабул қилган янги Қонуни мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлаш, Қуролли Кучларимизни, ҳарбий комиссариатларнинг фаолиятини мустаҳкамлашда жуда катта аҳамиятга эгадир.

Ҳарбий бошқарманинг маҳаллий органлари — ҳарбий комиссариатлар ўзининг 50 йиллик тарихи давомида мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашни таъминлаш ва Совет Иттифоқи Қуролли Кучларининг сафарбарлик тайёргарлигини кучайтиришга қаратилган жуда кўп мураккаб ва шарафли вазифаларни бажарди ва бундан буён ҳам бажаради. КПСС тузган ва тарбиялаган ҳарбий комиссариатларнинг шахсий состави партия, халқнинг юксак ишончини оқлаш, мамлакатимиз Қуролли Кучларининг жанговарлик ва сафарбарлик тайёргарлигини оширишга бутун кучлари билан ёрдамлашишни ўзларининг муқаддас бурчлари деб ҳисоблайдилар ва ана шу вазифаларнинг жуда муҳимлигини ҳисобга олган ҳолда ҳарбий бошқарма маҳаллий органлари фаолиятини янада такомиллаштирадилар ва янги юксакликларга кўтарадилар.

Полковник С. ОХУНЖОНОВ, Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссарининг ўринбосари.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

Май ойида Ўзбекистон адабиёт ва санъат шинавандалари қон-қардошимиз тожик диёрининг маданият вакиллари билан яна бир бор учрашадилар. Уларнинг адабиёти ва санъати билан яқиндан танишадилар. Фикр олишадилар. Суратда: тожик ёзувчилари Р. Жалил, А. Шукуҳий ва М. Миршакар суҳбатлашаяптилар.

А. Ражабов фотоси.

МАДАНИЯТЛАРИМИЗ БАЙРАМИ

Х. ШАРИПОВ,
Тожикистон ССР Маданият министрининг ўринбосари.

□ □

Мамлакатимизда миллий республикаларнинг санъат ва адабиёт ўн кунлиги ўтказиб турилиши ажойиб анъанага айланиб қолди. Ҳар бир янги ўн кунлик халқлар дўстлигининг ёрқин намойиши бўлиб қардош маданиятларни ривожлантириш ва ўзаро бойитишга хизмат қилмоқда.

Ўзбек ва тожикларнинг қардошларча дўстлиги жуда қадимийдир. Ўтмишда икки халқ ўртасидаги авлод-аждодларимиз дўстлиги тарихи сингари ҳозирги тожик ва ўзбек фарзандларининг ҳам шоншуҳратларга тўла умумий тарихи бор. Бу тарих Коммунистик партия раҳбарлигида бахтли ҳаёт яратиш учун қаҳрамонона кураш олиб борилган йўлдир.

Ўзбек ва тожик ерлари бир-бирига туташ. Бир дарёдан сув ичамиз, бир ҳаводан нафас оламиз. Она тилимизда ҳам ўхшашлик бор. Инсон учун энг азиз бўлган сўз — нон ҳар икки тилда бир хил жаранглайди. Миллий торимиз ва бойлигимиз рамзи бўлган пахта сўзини ўзбеклар ҳам, тожиклар ҳам бир хил талаффуз қилишади.

Ҳар икки қардош халқнинг Октябрь инқилоби туфайли эришган ютуқлари кўп. Ана шу ютуқлар орасида шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятимиз алоҳида ўрин эгаллайди. Улуғ Октябрь халқларимизнинг ижодий тафаккурини ўстиришга, истеъдодларнинг рўёбга чиқишига барча шарт-шароитларни яратиб берди. Эндиликда тожик ва ўзбеклар қадимий Шарқнинг буюк мутафаккирлари Абдураҳмон Жомий ва Алишер Навоий томонидан қолдирилган адабий меросни биргаликда ўрганиб чиқмоқдалар, бахраманд бўлмоқдалар.

Халқларимизнинг қадимий маданий алоқалари ҳозирги вақтда ҳам давом этиб келмоқда. Икки халқ чамбарчас ижодий алоқада бўлиб биргаликда босма нашрлар чиқармоқда. Ўзбекистонда тожик тилида кўплаб китоблар, журнал ва газеталар, Тожикистонда эса қардош ўзбек тилида қатор адабиётлар босилиб турибди.

Ўзбек ва тожик халқларининг қардошларча дўстлиги, ҳамкорлиги театр санъатида айниқса ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. Агар биз тожик театр санъатини вужудга келтириш тарихига назар ташлар эканмиз, ўзбек драматурглари, актёрлари ва режиссёрларининг бевосита ёрдамида қўйилган жуда кўп спектаклларни кўрамиз. Профессионал театр санъатимиз ҳозирги вақтда ҳам ана шу дўстлик булоғидан баҳраманд бўлмоқда. Тожик театрларининг репертуарлари ўзбек драматургларидан ва композиторларининг янги асарлари билан бойиб бормоқда. Ўзбек дўстларимиз эса ўз театрлари саҳнасида тожик драматургларининг асарларини қўймоқдалар.

Биз жуда катта воқеа — икки қардош халқ вакилларининг учрашуви, Ўзбекистонда тожик санъати ва адабиёти ўн кунлиги очилиши арафасида турибмиз. Ана шу баҳор ва сўлим май кунларида бу учрашувимиз умумхалқ тантанаси, қардош маданиятлар байрамига айланиб кетишига шубҳамиз йўқ.

Тожик артистлари, хонанда ва раққосалари, созанда ва бастакорлари, драматурглари ва адиблари ўзбек қардошлари даврасида ижодий ҳисоб берадилар. Дўстларимиз олдида ҳисоб беришга арзигулик ютуқларимиз бор.

Ўн кунликда Тожикистонда сўнгги йилларда вужудга келган энг яхши асарлар кўрсатилади. С. Айний номидаги Ленин орденли тожик опера ва балет театри ўз репертуарига тожик композитори Я. Сабзановнинг «Қайтиш» операси, Ю. Тер-Осиповнинг «Ватан ўғлони» балетини, шунингдек «Балет кечаси»ни киритди. Бу спектаклларда опера ва балет саҳнасининг усталари қатнашадилар.

Биз ўзбек дўстларимизга ажойиб наврўз гулдастаси — давлат филармониясининг «Лола» рақс коллективини олиб бормоқчимиз. Ўзбек диёрида филармониянинг кекса ансамбли ҳисобланган рубобчилари коллективи ижросида халқ қўшиқлари баланд янграйди. Ҳали ёш бўлишига қарамасдан, мамлакатимизда ўз мухлисларини тўплай олган «Гулшан» эстрада ансамбли энг яхши репертуари билан боради.

Чанг, дутор, ғижжак сингари қадимий халқ мусиқа асбобларидан ташкил топган Тожикистон радио ва телевидениеси оркестри тажрибали созандалар ижросида янгича жаранглайди. Ўн кунликда шашмақомчилар ансамбли ҳам қатнашиб, қадимий музика меросимиздан дўстларимизни баҳраманд этадилар. Халқ куйларининг битмас-туганмас чашмасидан элни баҳраманд этиб келаётган бу ансамбль республикамизда жуда оммалашиб кетган. Унинг ижросида тожикларнинг минг йиллар илгариги ўзига хос куйларини ҳам эшитиш мумкин.

Ўзбек томошабинлари ўн кунлик даврида довруғи кетган қўшиқчилардан Тожикистон ССР халқ артисти Шоиста Муллажонова, Тожикистон филармонияси солистлари Зафар Назимов, Жўрабек Муродов ва бошқаларнинг қўшиқларини тинглашади.

Адиб ва шоирларимиздан М. Турсунзода, Ж. Икромий, А. Шукуҳи ва бошқалар бу учрашувга катта совға тайёрламоқдалар. Уларнинг юбилей йилида яратилган асарларида тожик пахтакорларининг зафарлари, Норак ГЭСи, улкан саноат корхоналари қурилиши қаҳрамонлари, ғаллакор ва боғбонлар меҳнати мадҳ этилади. Тожикистонлик мўйқалам соҳибларидан Хушвақтов, Алимов, Боборикин ва бошқалар замондошларимиз қиёфасини ўзида мужассамлантирган йирик полотнолар яратдилар. Бастакорларимиздан Ш. Сайфуддинов, Я. Сабзанов, Н. Ҳамдамовларнинг ижоди юбилей йилида айниқса баракали бўлди. Ана шу санъат усталарининг кўпчилиги Ўзбекистонда бўладиган ўн кунликда иштирок этишади.

Республика кинематографчилари қардошлик учрашувига байрам туси берадилар. Тожикистон кинофильмлар студияси томонидан ишлаб чиқарилган ва режиссёрлардан Т. Собиров, Ш. Қиёмов, А. Раҳимов яратган «Куй тагида ўт бор» ва «Юрак амри билан» кинофильмлари ўзбек киномухлислари ва танқидчилари муҳокамасига ҳавола қилинади.

Ўзбекистонда бўладиган тожик маданияти ва санъати кунлари учрашувлари Вахш дарёсининг баҳорги сувларидек тўлқинли, ҳаяжонли ўтиши аниқ. Илгари вақтларда ўзбек ва тожиклар энг яхши театрларда, концерт залларида ижодий учрашиб туриш ҳақида ўйлармидилар? Йўқ, бу фақат орзу эди. Советлар тузуми бу орзуни рўёбга чиқарди.

Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати ўнкунлиги очиладиган кунлар узоқ эмас. Биз бугун ўзбек дўстларимизга деймиз:

— Қардош ўзбек диёрида тезда учрашгунча!

МИРШАКАР

ИНСОН

Изланишда ўтар ҳаётим,
Қуёш ҳамроҳ, йўлдаман ҳардам.
Йўл азоби осон бўлсин, деб
Қийин ишга ташлайман қадам.

Бахт қуёшин йўли нотекис,
Текис йўлни ҳеч изламайман.
Гарчи тўсиқ олдимда кўпдир,
Мақсадимдан асло қайтмайман.

Ўзгаларнинг йўлин тўсай деб,
Оёғимни эгри қўймайман.
Инсон учун мен йўл очарман,
Номим инсон, ҳа мен

Инсонман.

Салимшо ҲАЛИМШО

МИНГ ОЛМА БОҒИ

Тўрт тоғ бағри,
Шўх сой соҳили,
Минг олмага бўлибди макон.
Ҳайрон бўлма бу чаман боққа,
Қўли гулдир унда ҳар боғбон.
Эрта кўргин хушбўй олмани,
Жон роҳати ҳар дардга даво.
Қизиллиги халқим рангидан,
Ҳил-ҳил пишиб дейди, марҳабо!
Олма роҳат келтирсин, дея
Пайванд этди уни эл минг бор.
Ҳар олмага эл умри пайванд,
Сўнг бўлди у саҳий мевазор.
Пайванд этар боғда олмани,
Отасидек бугун ёш боғбон.
Авлодларин ҳаёти каби
Боғ ҳаёти этади давом.

Қутби КИРОМ

ДАЛВАРЗИШ

Дўстим, кел Далварзин гул водисига,
У тақир чўлни сен энди келиб кўр.
Сени гул, ҳусни гул, гулшан этганмиз,
Жазм этса баҳодир халқ шундай бўлур.
Энди чўлга ўт пуркамас гаримсел,
Шаҳар кўркин олган бунда ҳар қишлоқ.
Масчоҳининг дилбарига ҳар гўза
«Оқ олтин»дан совға келтирди бу чоқ.
Канал суви мавжли, мисли Зарафшон,
Дур жомига ўхшар бунда ҳар чаноқ.
Ўз аҳдига содиқ Вафо авлоди,
Элда машҳур ҳар бир пахтакор ўртоқ.
Бунда мардлар азми улкан, қудратли,
Шон-шуҳрати баланд Помир тоғидан,
Масчоҳилар боғлаб ғайрат камарин,
Қолишмайди хўжандли ўртоғидан.
Дўстим қара, бу ер меҳнат макони,
Умр иқболига гулшан бу диёр.
Қадимий чўл пахтакорлар азмидан
Гул-гул яшнаб қучмоқда мангу баҳор.

А. ШУКУҲИ

МОҲИҲИНДУ

Дилда ишқ-яра,
Унга раҳм ила
Эй моҳи ҳинду
Айла назора.
Қопқора ҳолу
Оқ юзинг жонон.
Қадду камолу
Кўркинг гул жаҳон.
Токай ноз ила
Сарсон этарсан,
Қачон меҳрингни
Иҳсон этарсен.
Бу қошу кўзинг,
Бу сарву бўйинг
Дилимни ўртаб
Ёндирар куйинг.
Кулиб рақс этсанг,
Гўзал нақадар,
Улар ўйимни
Тортар ҳарсафар.
Дилда ишқ-яра,
Унга раҳм ила
Эй моҳи ҳинду
Айла назора.

Абдужалил ВОСИТЗОДА

СИР СОҲИЛИДА

Сир соҳили неча асрлар
Гиёҳ ўсмас, қум, тошлоқ эди,
Одам юрса оёғи куйган,
Ҳувуллаган чўл, яйдоқ эди.
Гарчи унинг қишларида қор,
Баҳор чоғи ёсада ёмғир,
Унда-бунда бўлдўриқ ўсиб,
Кўп жойлари шўр эди, тақир.
Кенг бағрида йиғларди шамол,
Кўтарарди осмонга тўзон.
Неки бўлса унинг бағрида
Жонлангандай бўлурди шу он.
Келмас эди ўйга у замон,
Бу тошлоқнинг гўзал иқболи,
Энди бўлса ГЭСу шаҳарлар
Бўлди унинг бахт, истиқболи.
Ўтиб кетди қанча йил, ойлар,
Белин боғлаб келди одамлар,
Асир бўлди ўжар табиат,
Шон келтирди элга у дамлар.
Белин маҳкам боғлаб қари-ёш,
Кеча-кундуз жангга ўтдилар.
Сир соҳили, улкан қиргоқда
Қудратли ГЭС бунёд этдилар.
Кўп вақт ўтмай, тез суръат
билан
Қад кўтарди чўлда Қайроққум,
Турбиналар комига дарё
Нур яратиб этади ҳукум.
Ўша яйдоқ тошлоқ ўрнида
Кўркам уйлар туради қатор.
Бўлдириқлар ўсиб ётган жой
Ўзгарибди, энди чаманзор.
Ильич нури чироқларидан
Уйларимиз тунлари равшан.
Қад кўтарган соҳилдаги ГЭС
Бу ёш дилдай қайноқ ва
хурсанд.

КИТОБ САВДОСИ

Душанба шаҳри меҳнаткашлари баҳор байрамини шодуҳуррамлик билан нишонлашди. Шаҳарнинг гавжум кўчаларида китоб бозорларн уюштирилди. Суратда: китоб савдоси.

„ЛОЛА“ РАҚСИ

Тожик халқининг «Лола» рақс ансамбли ўзининг дилбар рақслари билан кўпчиликни ҳушнуд этиб келмоқда. Суратда: ўйинчи қизлар ижросида «Лола» рақсини кўриб турибсиз.

А. Ражабов фотолари.

ТОВУС ВА ЛОЧИН

Шоди САТТОР

(МАСАЛ)

Бир куни ғўдайиб товус,
Ҳуснини қилиб кўз-кўз,
Қарапти лочин томон,
Мақтанипти шу замон:
— Менман қушлар гўзали,
Барчасидан афзали,
Қўшиқларда мадҳиям,
Донғим кетган жудаям
Сен бўлсанг-чи, қўнимсиз,
Макони йўқ, тинимсиз
Санқиб юрганинг-юрган,
Яшашни биздан ўрган.

— Мақтанма кўп, ҳой дўстим,
Билсанг, йўқ каму кўстим.
Қанотларинг гўзал, соз,
Қани, қил-чи, бир парвоз, —
Деб учиб кетди лочин,
Кенг ёзганча қулочин.
Ортидан боқиб товус
Ҳаваси ортиб, афсус,
Ҳижолат ичра қолди,
Ожизлигин тан олди.
Доим қанот бор бўлсин,
Аммо, парвозлар бўлсин.

ХОТИРА ГИРДОБИ

Муҳиддин ХЎЖАЕВ

Ёз бу йил шундай иссиқ келдики, соя-салқинликда машҳур бўлган шаҳримиз ҳудди оташхонага айланиб қолди. Бир соат иш қилиб ўтирсангиз, шалоббо бўласиз, кўйлагингиз баданингизга бориб ёпишади. Шунинг учун ҳам шанба ва якшанба кунлари бутун шаҳар кўлу-дарё соҳилларидаги дарахтлар соясида ором олади.

Ана шундай якшанба кунларидан бирида рўзғор ташвишидан қутилдим-у, Варзобга қараб йўл олдим. Уловлигу пиёда кетаётганлар шунчалик кўп эдики, гўё шаҳарга бирор офат келяпти-ю, халқ уни тарк қиляпти, деб ўйларди киши.

Фақат Варзоб дарёсигина бу «офат»дан қўрқмасдан, олға қараб дадил интиларди. Бу тоғнинг белбоғи тошдан-тошга уриб ўйнаётган сув тўлқинлари жонига тўйгандай, яшил майсазор водий сари виқор билан борарди. Икки тарафдаги паст-баланд тоғлар эса кўп сирру воқеалардан воқиф мўйсафидлардек, дарёнинг мавж уриб оқишини гурур билан синчиклаб кузатарди.

Аммо одамларнинг ҳаммаси ўз иши билан банд: баъзилар аллақачон бир неча марта дарёга шўнғиб чиқиб, таналарини офтобга тоблаб ётипти, айрим кишилар қуёш нурига тоб бераолмай, мажнунтолу дарахтлар соясида олдинги дафъа ташланган шиша ва қоғоз парчаларни йиғиштириб, ўзларига жой тайёрлашяпти.

Мен ҳам яхшироқ жой топиш мақсадида тошдан тошга тортиниб, баъзан йиқилиб, дарё бўйлаб боравердим. Юриш боғлан сари қийинлашарди. Туфлим билан кўйлагимни ечиб, иккаласини бир-бирига боғладим-да, хуржин каби елкамга ташлаб, тажрибали сайёҳлардай олға дадил юрабошладим.

Ё ажабо! Шаҳардан ҳаммаси бўлиб бир-икки чақирим узоқлашдим холос-у, ўзимни тамоман бошқа бир оламда ҳис қилардим. Дарё мавжи менга руҳ берарди, тоғларнинг улуғворлиги эса ёшимга куч бағишларди. Бу ернинг осмони ҳам назаримда баланд ва ҳушҳаво кўринарди. Кўм-кўк фазодаги оппоқ булут парчалари кенг пахтазорни эслатарди. Ўзимни шундай енгил ҳис қилардимки, осмонга парвоз қилиб, ана шу «пахталар»ни териб тушиш менга осон иш бўлиб кўринарди.

Ихтиёрсиз, балки бу гўзал табиатнинг ҳусни маҳлиё этгандир, қулоғим остида ёқимли музика садолари янгради, ажойиб мисралар тилга келди.

Мўлиён сойининг ҳиди урар
димоққа,
Меҳрибон ёр хотираси кетмас
узоққа.

Табиат ҳуснининг мафтуни бўлиб, анча йўл юрган эдим. кўз олдимда янада гўзалроқ манзара пайдо бўлди.

Чап қиргоқдаги тоғ гўё дарёга раҳми келаётгандай этагини дарёдан салгина кўтариб турипти. Дарё ҳам шу ерга келганда ўз тезлигини бир оз сусайтирган, бир-икки айланиб, гирдоб ҳосил қилиб, сўнг оқиб кетарди. Дарёнинг бу илтифотига тоғлар гўё ташаккур айтаётгандай. Сув кўлгина гирдоблар ташкил қилиб, ҳар жой-ҳар жойдан қайнаб чиқаётгани учун бу ерда чўмилишга ҳеч ким журъат қилолмасди. Шунинг учун бўлса керак бу ерда одам йўқ.

«Шу ер айни роҳат қиладиган жой экан» деб бир оз олдинга юрган эдим, дарёнинг юқори қиргоғида, машина йўлидан сал берида кўзойнакли аёлга кўзим тушди. Унинг қўлида гулдаста, гирдобга тикилганча турарди. Ёнида ўн-ўн икки ёшлар чамасидаги бир ўғил ва ундан икки-уч ёш кичикроқ қизча турарди. Йўл ёқасида қайси бир

ҲИКОЯ

идорага қарашли «Волга» машинаси.

Бола кўп нарсалардан хабардорга ўхшарди. У сингилчасига тушунтира кетди:

— Бобомни босмачилар ана шу ерда ўлдиришган.

Аёл болалардан юзини яшириб, рўмолчаси билан кўз ёшларини артди. Яна гирдобга тикилди. Кўзойнагининг ойнаси кўз ёши билан терчилади шекилли, уни қўлига олиб артди.

Унинг йирик ўйчан кўзлари, оқиш қулча юзлари таниш ўхшаб кўринди, аммо таний олмадим. Назаримда расмий мароқаларда кўп қўргандай ҳатто сўраширб юргандай кўринарди, аммо исми ва вазифасини билмадим.

Қизча теварак-атрофга диққат билан қарарди. Излаган нарсасини топмади шекилли:

— Қабрлари қаерда?— деб сўради.

У бувисига жавоб кутиб тикилиб турган бўлса ҳам акаси дарров сўз қотди:

— Босмачилар отмасдан олдин бобом ўзларини сувга ташлаганлар, сен босмачиларнинг ўқидан ўлганимдан дарёга чўккаким яхши, деганлар.

Бола бу гапни гурур билан айтди.

Аёл меҳр билан боланинг бошини силади. Қизча аёлнинг нариги томонига ўтиб олди.

— Кейин бувимлар бориб шаҳардан қизил аскарларни бошлаб келганлар, улар ҳамма босмачиларни шу ерда ўшлаб олиб, отиб ташлашган. Шундай-а, бувижон? —аёлнинг узоқ хаёл суриб қолганидан ташвишланиб сўради бола.

— Йўқ, болам, бу ерни босмачиларга хайф қўришиб — охири гап бошлади аёл.— жазолашга лойиқ бошқа жойга олиб кетилган.

Аёл яна алланималар демоқчи эди, аммо томоғига бир нима тиқилгандай бўғилиб қолди. Юраги санчди шекилли, қўлини кўкрагига олиб борди.

Машина атрофида ўралиб юрган шофер аёлнинг аҳволи оғирлашганини кўриб, дарров олдига келди. У очиқ чеҳрали йигит экан. Аёл олдига келгунча ўзини қанчалик жиддий тутмасин, бўлмади, юз-кўзидан табассум аримади.

— Келинг, мен ташлай,— деди у аёл қўлидан гулдастани олиб.

— Хайр,— деди аёл. У зўрға ўзини қўлга олиб, дарёга тикилди.

Йигит бир неча қадам олдинга юрди, соҳилга келиб қўлидаги гулдастани дарёга оқизди.

Гирдоб гулдастани икки-уч марта айлантирган эди, кучли тўлқин келиб, уни дарё оқимига қараб тортди, ўйнатиб аста-аста олиб кетди.

Болалар завқ билан чапак чалишди. Аёл лабида табассум пайдо бўлди. Гулдаста кўздан ғойиб бўлгунича улар дарёга тикилди. Сўнг машинага ўтириб, шаҳар томон йўл олишди.

Мен яна дарёга боқдим. Энди менга тоғнинг нима учун ўз этагини йиғиштирганию, шу ерга келгандан дарё шаштини сусайтириб, бир-икки айланиб ўтиб кетиши маълум бўлди.

Тожикчадан Зайниддин ДЎСТМАТОВ таржимаси.

ВАРЗОБИМ

Боқи РАҲИМЗОДА

Шовуллама мунча Варзобим,
Сен бу қадар этма ҳою ҳу.
Бир-икки сўз сўрайин сендан,
Четга бурма ҳаёлингни, сув.
Қанду асал ўзинг Варзобим,
Доим шошқин, қувноқ ўтарсан.
Нола айлаб тундан тонггача,
Кўз юммайин уйғоқ ўтарсан.
Нега бошдан мунча шошмасанг,
Югурмасанг айланиб, бежо.
Ўйнаб оқмоқ одатингми, айт,
Ким учун бу оҳу илтижо?
Гоҳ этарсан қулоқларни кар,
Гоҳ гувлашинг асабни чертар.
Гоҳи жойинг бўлиб тор камар,
Гоҳи ўйнаб шўхсан нақадар.
Машқ қилдингми эпчилликни сен,
Гоҳи пастда, гоҳи сен баланд.
Девонавор қадам ташлайсан,
Ғору жарлар сенгамас писанд.
Жар келганда сакраб ўтдинг сан,
Лат едингми деб этдим гумон.
Сапчигандинг катта бир тошга,
Ағнаб турди йўлингда шу он.
Қуйилмаган эй қувноқ пирга,
Ақлинг қани, ҳушинг қаерда?
Умринг узоқ, чўнг тоғлар қадар,
Сен бош уриб, бўлдинг ҳар ерда.
Сен ўринсиз дилни ғаш этма,
Манзилларни сен талаш этма,
Паст-баландга шопаринг уриб,
Чолдек ҳориб, сўнг яккаш ўтма.
Баҳор келса ёмғир бўласан,
Сел устига сўнг миниб олиб,
На таниш, на дўстни таниёлсан,
Бузғунчилик қилма жар солиб.
Нон оларсан ва нон берарсан,
Гоҳ хавфли, гоҳ хурсанд ўтарсан.
Ўт-оташни гоҳи даф этиб,
Сўнг уйларни равшан этарсан.
Гоҳи қари, гоҳи навқирон,
Гоҳи иссиқ, гоҳи қаҳратон.
Гоҳ кираркан ерининг қаърига,
Гоҳи йўлинг бўлар кенг жаҳон.
Тикланганда йўлингда тўғон,
Бошинг эгдинг мисли шар симон.
Қайга бурсам сен ғавго қилмай,
Эртаю кеч юрдинг у томон.
Бу хил ҳулқу, бу хил одатни
Бу хил юриш, бу хил шиддатни.
Сен қаердан ўрганиб олдинг,
Билдир сирни, кўрсат ҳурматни.
Қанотингда мен учай дейман
Йўл олайин мақсадим томон,
Сендан билиб, таълим ўрганиб,
Сенга йўлдош бўлайин ҳар он.
Шовуллама мунча Варзобим,
Сен бу қадар этма ҳою ҳу.
Сўзларимга сен бергин жавоб,
Четга бурма ҳаёлингни, сув.

НАЗАРМАТ таржималари.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ САҲИФАСИ

ҚУВНОҚ БОЛАЛАР

Болалар — эркатойлар бахтимиз, умидимиз, келажагимиз. Улар билан фахрланамиз. Ўсиб-улғайиб камолатга етаётганликларини кўриб беҳад дилларимиз шодликларга тўлади. Мана, уларнинг хушчақчақлигини — бахтиёрлигини кўринг. Эркатой қизлар рақс ўрганишяпти, ширин болалар худди катталардай қунт билан расм чизишяпти, улар боҳор шайдолари, қушларга дўст.

Сиз бу суратларда шаҳримиздаги 203-болалар боғчасида тарбияланаётган эркатойларимиз ва уларнинг шодн-ҳуррамликларга тўла боғча ҳаёти билан қисқача бўлса ҳам танишдингиз.

В. Салов фотолари.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Таниқли артистлар, Россия Давлат концертининг қатнашчилари Стахан Раҳимов ва Алла Иошпелар пойтахтимизда меҳмон бўлиб туришибди. Свердлов номли концертлар залида бу артистлар томонидан ижро этилаётган лирик қўшиқлар янграяпти. Ансамблга машҳур совет композитори Л. Пульвернинг невараси Александр Пульвер бошчилик қилмоқда. Ансамбль қатнашчиларининг ҳар бир чиқишлари томошабинлар томонидан катта қизиқиш билан қутиб олинаяпти. Суратларда: Стахан Раҳимов ва Алла Иошпе.

Н. Меламед чизган расмлар.

САЛОМАТЛИК ЎЗ ҚЎЛИМИЗДА

● Медицинанинг соғлом кишилар томон қатъий ўгирилиши вақти келди. Янги вазифа: фақат соғлиқни сақлаш эмас, балки ҳар кимнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, уни борган сари ошира боришдан иборатдир.

Б. ПЕТРОВ.

● Беморликни даволашдан кўра касалликни келтириб чиқарувчи манбаларни даволаш афзал ва натижалидир.

В. РОГИНОВ.

● Кишидаги хурсандчилик олижаноб хусусиятдир.

Ф. ДОСТОЕВСКИЙ.

● Ғамга берилаберсанг, у баттар ўз гирдобига тортаверади.

В. ШЕКСПИР.

● Шифокорликда учта катта жиноят содир бўлиши мумкин: организмни ҳалок қилувчи дориларни тайинлаш, боласизликка сабаб бўлувчи дориларни тайинлаш, она қорнидаги болани туширишн мумкин бўлган дориларни тайинлаш.

А. ФАРРОЖ.

● Агар сен (шифокор), яхши от қолдириб кетиш ниятида бўлсанг, бу дунёда очкўз ва хасис бўлма.

Барзўя ҲАКИМ.

● Вақт — шифокордир.

Халқ МАҚОЛИ.

Тўпловчи: З. ЭГАМБЕРДИЕВ, медицина фанлари кандидати.

ҲАР ТУҒРИДА

ЭНГ УЗУН КЎПРИК

Дания инженерлари Катта Бельт бўғози орқали кўприк ўтказиш ниятидалар. Узунлиги 18 километр бўлган бу улкан иншоот дунёнинг ҳамма чеккаларидан юборилган 150 лойиҳанинг бири асосида қурилади.

Кўприк икки қаватли бўлиб, устки қаватидан автомобиль қатнайди, остисида темир йўл бўлади. Фақат металл ва бетондан қуриладиган бу кўприк сув устидан 68 метр баландликда осилиб туради.

КАСАЛХОНАДА МАКТАБ

Мюнхен шаҳридаги клиникалардан бирида автомобиль станоги ўрнатилган. Янгилик муаллифлари фикрича, бу станок касби шоферлик бўлган кишиларнинг ўз иш кўникмаларини сақлаб қолишга имкон беради, уларни касаллик ҳақида ҳадеб ўйлайвермасликдан холос қилади.

ҚАЙ БИРИ ДУРУСТ?

Кейинги ўн йил ичида бутун дунёдаги телефонлар сони икки баравар кўпайиб кетди. Телефон ўрнатилмаган мамлакат йўқ, деса бўлади.

Фақат икки мамлакат бундан мустасно — Тинч океандаги Бутан ва Малсвид оролларида ҳанузгача бирорта ҳам телефон аппарати йўқ.

БУ САФАР ДУРАНГ

Областимизда Хасково округи футболчилари меҳмон бўлиб туришипти. Болгар спортчилари иккинчи учрашувни ўтган кuни Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз командаси билан ўтказишди. Дўстона ўтган бу ўйин 0:0 ҳисобида тугади.

Болгар футболчилари бугун «Пахтакор» — ЦСКА учрашувини томоша қилишади. Эртага эса Чирчиқ шаҳрида маҳаллий «Химик» командаси билан сўнги учинчи ўртоқлик матчини ўтказадилар.

«ПОЛИТОТДЕЛ» ҒАЛАБАСИ

Мамлакат биринчилиги учун иккинчи лига қатнашчилари ўртасида Кубок ўйинларига қуръа ташланганда биринчи турдаёқ бир командамиз мусобақадан чиқиб кетиши маълум бўлди. «Политотдел» билан Навоийнинг «Зарафшон» командаси колхоз стадионида учрашди. Ўйин 2:0 ҳисобида мезбонлар фойдасига тугади. Тўпларни Д. Ан ва Шиманович киритди.

«МЕҲНАТ» БИРИНЧИ ЎРИНДА

Биринчи марта республика спорт ўйинлари программаси асосида ўтказилган шахматчилар бахси тугади. Ғолиблик учун «Спартак», «Динамо», «Меҳнат», «Локомотив», «Меҳнат резервлари», «Старт», «Еш куч» командалари беллашди.

Мусобақанинг биринчи кунидаёқ «Меҳнат» командаси олдинга ўтиб олди. Бу жамият шарафини ҳимоя қилган ёшлар ҳамма учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказдилар. Айниқса «Меҳнат» мусобақанинг сўнги кунларида «Динамо» ва «Локомотив» командаларига бирорта ҳам очко бермай, 6:0 ҳисобида енгди.

36 имконниятдан 30,5 очко тўплаган «Меҳнат» шахматчилари мусобақа ғолиби бўлишди. «Спартак» иккинчи, «Меҳнат резервлари» учинчи ўринда қолди.

СПАССКИЙ ОЛДИНДА

Жаҳон чемпиони билан якама-якка беллашишга даъвогарлик қилаётган Б. Спасский билан Е. Геллер Сухумида ниятларини амалга ошириш йўлида ўзаро бахслашмоқдалар. Гроссмейстерлар дастлабки ўйинда бир-бирларини ҳафа қилишмай яримтадан очко бўлишиб олишган эди. Лекин Б. Спасский иккинчи учрашувдаёқ рақибини «хафа» қилиб, мағлубиятга учратди.

Спорт

ХАЗОН БЎЛГАН УМР

Хонага етти ёшли Мавлуда, беш яшар Маъмура билан ўн беш ойлик норасида гўдак — Мурод-жонларни етаклаб, муштипар она кириб келди. Бири-биридан кўҳлик, бири-биридан ширин болалар. Кенжатой бувисининг кўксидан она бўйини, она тафтини излар, Мавлуда бўлса маъюс атрофга жовдираб боқарди. Шунда бувиси:

— Айт болам, буларга ҳаммасини гапириб бер, кўзим, — деди ўпкаси тўлиб.

— Дадам опамларни урардила, опам йиғласала ўлдираман, дердила, — кўзларида мунчоқ-мунчоқ ёш, сўзларди Мавлуда, — ўша куни, мени опамнинг ёнига киргизмадила, бувимларнинг уйига ҳайдадила. Эрталаб кирсам, опам ётиптила, оғиз-бурунлари қон, кўрпалар ҳам, деворлар ҳам қон!

Қизча ортиқ гапиролмади, чўнтагидан дастрўмол олиб, ёшларини артди. Кейин... кейин «онагинамни топиб беринглар, қани менинг меҳрибон онажоним, бизни ташлаб қаерга кетиб қолдила», деяётгандай, нажот тилаб, бизга термулди...

Баҳри бундан ўн бир йил бурун етуклик аттестатини олиб, ҳаётга илк қадам босди. У савдо хизматида ишлар экан, ҳали ҳаётнинг аччиқ-чучугини татиб кўрмаган киз, Мўмин изҳор этган «муҳаббат»га ишонди. Ширин ҳаёллар, не-не эзгу ниятлар билан унга турмушга чиқди. Минг афсус, кўп ўтмай, Баҳри қаттиқ янглишганини сеза бошлади.

Дастлаб Мўмин унга «энди ишлаш йўқ», деган шартни қўйди. Начора, умр савдоси экан, Баҳри кўнди. Кўп ўтмай «остона ҳатлаб кўчага чиқар экансан, мана кўриб қўй...» деди-ю, Мўмин пичоқ ўхталди. Баҳри аввалига: «сабр қилай, инсофга келар» деган умидда ҳамма азоб-уқубатларга бардош берди. Лекин, Мўмин Баҳрини инсон ўрнида кўрмас, уйга маст ҳолда келиб, беҳудага калтаклар, агар «онангга, ошхонамга арз қилсанг, бир кунмас бир кун ажалинг қўлимда» деб қўрқитарди.

Бу хўрликлар Баҳрининг ёш қалбини шикастламади, дейсизми, уни кўрқоқ қилиб қўймади, дейсизми? У аламини фақат кўз ёшидан оладиган бўлиб қолди. Ранги-рўйи саргайди. Нима ҳам қилсин, ичидаги алам-дардини кимга изҳор қилсин!

Қайнона Ибодат, қайнота Ортиқ, қолаверса Мўминнинг ўзи Баҳрига яқин кишиларни бу даргоҳга келишига йўл қўймасдилар. Ҳатто Баҳрининг онасини ҳам неча бор ранжитиб жўнатишганди. Ҳа, шундай. Орзу-умидлари, кузги япроқдай сўлган, дил кўзгуси чил-чил бўлиб синган бечора Баҳри жўшқин ҳаётдан ажралиб, ёлғиз, қалби тўла ҳасрат билан яшарди.

Кунларнинг бирида эшикдан синглиси Дилбар кириб келди. Баҳри қайнонадан беркитиб, синглиси қўлига бир парча қоғоз тутқазди. Унда «ойижон, менга раҳмингиз келсин, ёлғиз қизингизни ўт ичига ташлаб қўйманг, мени қандай бўлмасин, шу зиндондан олиб чиқиб кетинг» дейилганди.

Баҳри ўртанган муштипар она қоғозни кўтариб, тўғри Ўйғур маҳалла активлари — Туроб, Сатор акалар ҳузурига келди. Улар аҳволни текширишди, маҳалла ўртоқлик суди йиғинини чақириб, муҳокама қилишди. Шунда Мўмин кўпчилик ўртасида:

— Энди рафиқамни урмайман, хўрламайман, — деб сўз берди.

Қаёқда! Йиғин тарқаб, уйга келиб етиши биланоқ «хали арз-дод қиладиган сенмисан» деб, мушт кўтарди. Мўмининнг қилмишлари шу маҳалла аҳолиси ўртасида уч марта ўртоқлик судида кўрилди. У ҳар сафар кўпчилик олдида танбеҳга қулоқ солгандай, тавба қилгандай бош эгиб турарди-ю, қора юраги қоралигича қолаверарди. Бегуноҳ Баҳрининг боши ҳақоратдан, калтакдан чиқмасди.

Ниҳоятда эзилган келин қочишга, қочиб шу азоб-уқубатлардан ўзини қутқаришга жазм қилди.

Кеч куз. Ҳийлагина совуқ тушган, ярим кечагача калтак зарбидан зир қақшаган Баҳри эгнида бир қават кўйлак, оёқ яланг, изғиринли тунда кўчага отилди. У бор кучини оёгига тўплаб, жон ҳолатда югурар, онажон ҳузурига етиб келишга ошиқар, ортидан эри қувлаб келаётганини сезиб, ваҳима босарди.

— Ойижон, онагинам, мени ўнга берманг, ёш умримни хазон қилдирманг, — она қучоғида титрарди Баҳри, — у мени тирик қўймайди. Ойижон, мен яшашни истайман, невараларингизни орзу-ҳавасларини кўргим келади. Ахир, мен жигаргўшаларимни кимларга ташлаб кетаман? Мени келмади денглар, дарров бекитинглар, йўқ деб айтинглар, — дея зорланарди.

Шунда кўзи қонга тўлган Мўмин уйга кириб, онага дўқ-пўписа қилди, ҳаммаёқни излаб кўрди. Лекин Баҳрини тополмай қайтиб кетди.

Она, она экан-да, нима ҳам қилсин, Баҳрининг жигаргўшалари — фарзандлари эриникида қолган-ку! Уларнинг аҳволи не кечади? Меҳри-гиёси қўядими, ахир! Бағри тошлар! Болаларини унга кўрсатишмади. Ҳатто эмизуклисини ҳам беришмади. Шундан кейин Мўмининг яна тавба-тазарруғига ишониб, болалари ёнига боришга мажбур бўлди у.

Ҳа, Баҳри Мўмин билан бирга турмуш қилган ўн йил бадалида у доим ана шундай таъқиб остида бўлди. Бирор кун оила қувончини, ҳаёт лаззатини татиб кўргани йўқ. Аксинча, деярли ҳар куни уйга маст-аласт келган эрининг жабру зулмидан, алам ва ситамидан эзилди. Юраги қонга, зардобга тўлди.

«Қуёвтўра» Чилонзордаги 46-магазининнинг мудири эди. Баҳри «Райпишчеторг» раҳбарларига ариза билан мурожаат қилишга мажбур бўлди. Афсуски, аризаси оқибатсиз қолди. «Райпишчеторг» раҳбарлари Мўмининнинг юзи-кўзидан ўтолмадилар, Баҳрининг ҳақли арзи-додига қулоқ солмадилар.

1967 йил 7 ноябрь куни. Ҳамма жойда шодлик, ўйин-кулги ҳукм сурарди. Баҳрининг онаси ҳам «қизим болалари билан уйимга келади», деб зориқиб кутарди, тайёрлик кўрарди. «Ойижон, байрамда бораман, куёвингиздан рухсат олдим» деб айтдириб юборган эди бечора Баҳри.

Эрталаб-чи? Онаизор уйига нури-дийдалари эмас, шум хабар келди. Қизи касалхонада, оғир аҳволда ётган эмиш...

Баҳрининг эри Мўмин олтинчи ноябрь кечаси туни билан уни калтаклабди, қийнабди. Воқеадан хабардор бўлган қўшнилар Баҳрини «тез ёрдам» машинасида касалхонага жўнатишибди.

Баҳрининг аъзойи-бадани калтак зарби билан моматалоқ бўлиб кетган эди. Ойдек юзи сўлган, ёниб турадиган кўзлари нурсиз бўлиб қолган эди. У ҳатто гапиролмасди. Иягидан кўкрагигача шилинган. Заҳар (эссенция) ичганми, ичирилганми, тўкилган жойи куйганди. Бир кечаю-кундуз шу ҳолда азоб чекди. Бағри ёниб ётарди, ичидаги ҳамма дарди-ҳасратини айтгиси келарди-ю, гапиролмасди. Шунда имо билан эрининг қаттиқ қийнаганини англатди. Орадан кўп ўтмай Баҳри ҳаёт билан видолашди.

Ана шунча гуноҳлардан кейин Мўмин қонли қўлларини кўксига қўйиб халқ судьясига: «Зинҳор мен хотинимга заҳар ичирганим йўқ, унинг ўзи ичди, нима сабабдан ичди, билмайман, нияти бузуқдир» дерди, мўлтонилик қилиб.

Йўқ, Мўмин бу важ билан ўзини оқлаёлмасди, юзидаги қора доғни ювиб ташлаёлмасди. Чунки, ўлимидан олдинроқ Баҳри ёзиб қолдирган хат Мўмининнинг устидан чиқарилган ҳукм эди. Адолатли айбнома эди.

«Ойижон, мени, бегуноҳ, аммо ножонсиз, мажолсиз қизингизни кечиринг, куёвингизнинг зулмидан ёш умрим хазон бўлди. Қайнонам, қайнотамнинг таъна тошлари қалбимни парчалаб ташлади. Мен сизни ташлаб кетаяпман, онажон, сиздан илтимосим шуки, болаларимни золимлар қўлига ташлаб қўйманг, уларга кўрсатманг, онаси йўқлигини билдирманг онажон, уларни ўзингиз ардоқлаб, ўзингиз бағрингизга босинг!».

Мана, Мўмининг устидан суд бўлганига, унинг саккиз йилга озодликдан маҳрум этилганига ҳали кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин, нопок қалб эгалари ҳозир ҳам марҳуманинг фарзандларига, муштипар онасига нисбатан ёмонликларини қўйишгани йўқ. Улар Баҳри Абдуллаеванинг уй-рўзғорини, шахсий нарсаларини олиб қолишди. Ҳатто фарзандларига тегишли кийим-кечакларни ҳам беришмади. Марҳуманинг кўмиш маросимини эса бева онанинг ўзи ўтказди.

Бағри тош Мўмин Кўзиев эса суднинг одил ҳукмидан норози бўлиб, юқори суд органларига: «мени ноҳақ қамашди, мен айбдор эмасман» деб даъво қиляпти. Жамоат эса унинг қора қилмишини асло кечирмайди!

Ф. УСМОНОВА.

АҲЛОҚ МАВЗУИДА

„ШАНБА, ШАНБА, ЖОН ШАНБА“

(ТЕПСА ТЕБРАНМАС ОТАЖОННИНГ РЕЖИМИДАН)

Отажон Оғажонов жума куни соат тўрт бўлдими, безовталанаверади. У стол устидаги нарсаларни гоҳ йиғиштиради, гоҳ яна сепини ёзиб ўзини ишлаб ўлтиргани солади. Яна юраги ҳовлиқиб йиғиштирилиб қолади. У девордаги электр соатга қарайвериб бўйинлари оғриб кетади.

— Илгари дам олиш куни арафасида ишдан икки соат олдин кетардик, менга шуниси ёқарди-да, — дейди бошини столдан кўтармай.

— У вақтда отдих бир кун эди, — кимдир унинг сўзини бўлади, — икки ярим кун дам олгингиз келиб қолдими дейман-а, ҳа, ёқмай ўлсин...

Бошқалар Отажон Оғажоновни мазах қилгандай кулиб қўйишади. Унинг кўнгли ранжийди шекилли, атрофидаги шерикларига еростидан қараб қўяди.

— Ҳазиллашдик, шунга ҳам хафа бўласизми, — яна унинг кўнглини кўтаришади, — келинг, бир режимингизни ўқиб беринг...

— Қани, қани, бир эшитайлик...

— Оббо сизей, йўқ деманг энди...

Отажоннинг кўнгли юмшайди. Юзида илжайиш пайдо бўлади. Букланган жойлари титилаёзган қоғознинг тахини бузади.

— Шунақами, режимимни эшитгиларинг келиб қолдими, ҳа, ҳа. Мана бўлмаса...

Жума. Соат тўрт, кетишга отлана бошлайман. Соат беш, кетиш олдидан уч-тўрт кишини йиғиб ҳангома қиламан. Соат беш-у ўттиз минут, кийина бошлайман (пастга тушгунча олти бўлади). Соат олти. Йўлдаги буфетда юз эллиқта отиш. Соат етти, бирор оғайни учраб қолса юз эллик ёнига оз-оз қўшиш, учрамаса (ишқилиб шунақа оғайни топилсин-да) уйга етиб олиш. Соат тўққиз. Оёқни уқалашга уйдагиларни сафарбар этиш. Хотинининг гиди-бидисини эшитмаслик учун чойхонага чиқиб кетиш. Соат ўн. Мошхўрда устига чойхонадаги оғайнилар билан қиттак-қиттак қилиш. Соат ўн икки. Тун яримда ҳиргойи қилиб уйга қайтиш. Соат уч. Эмаклаб туриб водопроводга етиб олиш ва тўйгунча сув ичиш. Соат беш (тонг отар олдидан) хотинни уйғотиб қатиқ ёки сабзи олдириб келиш...

Шанба. Соат ўн бир, уйғониш, ётган жойда бадантарбия қилиш. Соат ўн икки, аччиқ маставдан олдин юстагина отиб олиш. Соат бир, аста кўчага чиқиб чойхонадаги ошга қўшилиш. Соат беш. Кечқурун икки оғайни ёрдамида бир амаллаб уйга келиб олиш. Кечқурундан то эрталаб соат бешгача чой ичиш, сув ичиш, қатиқ шимириш, сабзи чайнаш...

Якшанба. Соат ўн икки. Қовоққа ўхшаб қолган каллани жойига келтириш учун зарур ҳаракатларни кўриш. Соат бир. Хотининг аччиқ гапларига, зорланишларига, кўз ёшлари тўкиб «қачон тузаласиз» деййшларига деворга бақрайган ҳолда чурқ этмай қулоқ солиш. Соат икки. Хотининг дод фарёдига қарамай яна кўчага равона бўлиш. Соат етти. Кайф-сафодан сўнг дўппи яримта, уйга етиб келиш. (Яна жума, шанба тунидаги ишларни такрорлаш).

Душанба. Соат саккиз. Қум тиқилгандек кўзни бир-амаллаб очиб олиш, апил-тапил чой ичиб ишга югуриш. Соат тўққиздан ўттиз минут. Корхона эшигида турган контролдан омон-эсон ўтиб олиш, столга дўппини қўйиб бош оғриғи қилиб келиш...

— Ҳа, ҳа, шанба, якшанба отдихлари сизга ёқибди-да...

Ўтирганлар кулишади. Тўртда ўтирган бошлиқ столни чертади:

— Тўхтанг, тўхтанг, Отажон бойвачча, ёзиб қўйинг режимингизга. душанба куни соат ўн икки. ишдан қувилганингиз ҳақидаги буйруқни ўқиш...

Отажон Оғажонов уятли бўлган ёш боладек анграйиб қараб қолади.

С. МАҲКАМОВ.

ЎЛКАМИЗДА БАҲОР

Новдаларни эркалаб аста,
Ишқдан қўшиқ айтади еллар.
Ойдин тунда тинмай миришкор,
Ер бағрини юмшатар, элар.
Шу ниҳолга тутмоқ бўлиб сув,
Ариқ қазнр тунларда бедор.
Ҳар бир томчи пешана тери
Боғларига келтирар баҳор.
Чарчоқ недир билмайди бир зум,
Сув деб тутар манглай терини.
Юрак қўри билан яшнатар,
Қақраган дашт, она ерини.

К. ОТАЕВ фотоэтюди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)

10.55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.00 — Шанба, нонуштадан сўнг, 11.40 — Хўроз (бадиий фильм).

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

15.55 — Кўрсатишлар программаси, 16.00 — Спорт.

Ўзбек тилида: 17.45— Қўғирчоқ телевизион фильм (болалар учун), 18.15 — Истиқбол эгалари («Ёшлик» студияси), 19.05 — Адабиёт, шунос олим, 19.20 — Лазги (суҳбатли концерт), 20.10 — Телеэтюдлар.

20.30 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

15.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.30 — Шанба, нонуштадан сўнг (такрорий эшиттириш), 21.10 — Ёрни қадрланг! (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 21.25 — Ўзбек классик куйлари, 21.55 — Ёр-ёр (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

18.00 дан — Душанба кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 6/IV да Майсаранинг иши, 7/IV да кундуз Олтин иалитча, кечқурун Риголетто.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/IV да Қонли сароб, 7/IV да кундуз Сарвқомат дилбарим.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 6/IV да Хоразм ансамблининг концерти, 7/IV да Ўзбек давлат филармонияси ва эстрада артистларининг концерти.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
6 апрелда
«А» класси бўйича СССР биринчилиги учун
«ЦСКА» — «ПАХТАКОР» командалари ўртасида
ФУТБОЛ
Кундуз соат 5 да бошланади.

«ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ТРЕСТИДА
10 апрелдан
қуйидаги ихтисосларга ўқитиш бўйича
3 ойлик курс
ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ
(ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда)
СЛЕСАРЛАР: саноат вентиляцияси ва электр пайвандчи бўйича сантехниклар ва монтажчилар.

Машғулотлар трестнинг Тошкент шаҳрида жойлашган монтаж бошқармасида, шунингдек Новокузнецк шаҳридаги ўқув комбинатида ўтказилади.

8—10 синф ҳажмида маълумотли, шунингдек Совет Армиясидан бўшатилган кишилар қабул қилинади.

Курсантларга стипендия тўланади.

Ўқиш муддати тугаганидан сўнг разряд берилади ва Тошкент шаҳридаги монтаж бошқармасига йўлланма берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 35-уй (1, 3, 4, 5, 13, 15-трамвайларнинг «ЦУМ», 7, 8, 10, 11-трамвайларнинг «Навоий номли театр» бекатлари). Телефон В-3-54-07.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 835212, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232, Масъул секретарь — 834808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 833786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — 835811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 836761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048, Эълонлар бўлими — 838142, Коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 10069 ИНДЕКС — 64697, № Б — 1836.